

Pihasuunnittelun kärkenä kestävä ympäristörakentaminen

Hoivatilat toteuttaa yhteisöllisen palvelukiinteistön Lohjan Asunomessuille. Varhaiskasvatusta sekä ikäihmisten asumis- ja hoivapalveluita tarjoava kokonaisuus sijoittuu kumppanuuskortteliin, jonka erikoisuus on kylämäinen yhteispiha. Eri kiinteistöjen tontteja ei ole palvelukiinteistön alueita lukuun ottamatta aidattu tai muuten rajattu, vaan talot sulkevat suojiinsa vehreän ja viihtyisän, aidosti yhteisen pihapiirin.

Poikkeuksellisen pihan suunnittelu oli kestävän ympäristörakentamisen pilottikohde, ja sen toteutti Nomaji maisema-arkkitehdit.

- Meidän arvoissa on tosi vahvasti luonnon ja elinympäristömme kunnioittaminen. Se koskee niin ihmistä kuin muitakin lajeja ja tulevia sukupolvia. Niinpä oli ilo päästä toteuttamaan tätä hanketta Hoivatilojen ja muiden kumppaneiden kanssa, kertoo Nomajin **Varpu Mikola**.

Pihan suunnittelussa ja rakentamisessa on sovellettu kestävän ympäristörakentamisen toimintamallia: pihan ratkaisulla tavoitellaan kestävän kehityksen mukaisia, resursseja tuleville sukupolville säästäviä ratkaisuja.

- Tarkoituksena on vaalia luonnon prosesseja, kuten veden kiertokulkua, elävää maaperää ja kasvillisuusalueiden monimuotoisuutta, kertoo Mikola.

Kortteli ja sen lähiympäristö on suunniteltu niin, että siellä on turvallista liikkua, ja esteetön ympäristö mahdollistaa tasapuolisen saavutettavuuden kaikille. Suunnittelu lähti puhtaalta pöydältä, sillä entinen saha-alue oli siivottu täysin tyhjäksi ja tasaiseksi. Piha kuitenkin henkii sahalaitoshistoriaa: puumateriaalien runsaaseen ja monimuotoiseen käyttöön on satsattu.

Pihalla ei ole lainkaan viikoittain leikattavaa nurmikkoa, vaan niittymäisempää, luonnollisempaa nurmea, mikä edistää lajien monimuotoisuutta. Pihasta pyritään tekemään mahdollisimman vehreä. Mikola kertoo, että runsaalla kasvillisuudella on iso merkitys miellyttävän pienilmaston aikaansaamisessa. Hyvä pienilmasto muutenkin viihtyisässä ympäristössä houkuttelee viettämään aikaa ulkona, touhuamaan ja tapaamaan naapureita.

Omenapuita, marjapensaita, luonnonkasveja, alueella menestyviä puutarhakasveja – monimuotoisen kasvillisuuden joukkoon lukeutuu paljon syötäviäkin kasveja. Asukkaiden käyttöön tulee viljelylaatikoita, joihin he pääsevät tietysti itse valitsemaan kasvit. Pihan kasvillisuuden sekä viljelylaatikoiden avulla myös päiväkodin lapsille voidaan opettaa ekologisuuksi ja luonnon kiertokulkua.

HOIVATILAT OYJ

0207 349 100 // asiakaspalvelu@hoivatilat.fi // Hoivatilat.fi

Oulu Lentokatu 2, Pilot Business Park 90460 Oulunsalo // **Espoo** Bertel Jungin aukio 3, 02600 Espoo

Sadepäivä = paras päivä ulkoleikeille

Myös päiväkodin omassa pihassa on paljon luonnon omia materiaaleja, kuten käsittelemätöntä puuta ja kunttaa.

- Tehtaissa valmistettujen leikkivälineiden lisäksi tällä pihalla kiipeillään puun runkojen päällä. Synteettisiä pintamateriaaleja pihassa on vähemmän, ja luonnollisia, kuten hiekkaa ja soraa, taas enemmän. Pihan materiaalit ja kasvillisuus tukevat lasten mikrobitasapainoa parantaen vastustuskykyä, Mikola sanoo.

Yhteispihan erikoisuuksiin lukeutuu kaikkien käytössä oleva pihakaivo, johon johdetaan sadevettä viljelysten kasteluvedeksi. Vesi elävöittää myös hoivakodin pihaa: katolta johdetut vedet pulpahtavat pihalle ja jatkavat solisten matkaansa aidan alitse päiväkodin vesileikkipaikalle.

Lisäksi pihan painanteet ja pinnanmuotoilu on pyritty tekemään siten, että kasvit voivat hyödyntää sadevesiä, eikä niitä tarvitse erikseen kastella.

- Se, että kyseessä oli kestävän ympäristörakentamisen pilottikohde, mahdollisti monia osapuolille uusia – eikä välttämättä kaikkein edullisimpia – ratkaisuja. Esimerkiksi pihakaivo ja vesileikkipaikka mietityttivät aluksi tekniseltä toteutukseltaan, mutta niitä lähdettiin kuitenkin toteuttamaan, kertoo Mikola.

Pihalle pyrittiin valitsemaan kestäväällä tavalla tuotettuja, paikallisia tai kierrätettyjä materiaaleja. Niinpä toteutuksessa hyödynnettiin muun muassa työmaalta löytyneitä suuria kiviä.

Mikola iloitsee asenneilmapiirin muutoksesta rakentamisen kanssa työskentelevillä tahoilla: yhä useammin valitaan luonnonmukaiset, kestävän ympäristörakentamisen mukaiset ratkaisut. Positiiviseen kehitykseen ei Mikolan mukaan kuitenkaan tule tuudittautua, vaan tavoitteiden on oltava korkealla, ja rakentamisessa on pyrittävä edelleen kestävämpiin ja luontoystävällisempiin ratkaisuihin.

Kestävän ympäristörakentamisen rinnalla tärkeänä teemana suunnittelussa kulki yhteisöllisyys. Oleskelupaikat, kulkureitit ja toiminnot on kaikki suunniteltu mahdollistamaan naapuruston luonnolliset kohtaamiset pihapiirissä. Yhteispiha tarjoaakin varmasti leppoisaa tekemistä ja seurattavaa jokaiselle. Korttelista löytyy myös ravintola sekä yhteiseen käyttöön suunniteltuja tiloja muistakin rakennuksista.

HOIVATILAT OYJ

0207 349 100 // asiakaspalvelu@hoivatilat.fi // Hoivatilat.fi

Oulu Lentokatu 2, Pilot Business Park 90460 Oulunsalo // **Espoo** Bertel Jungin aukio 3, 02600 Espoo